

MOCIÓ PER L'IMPULS D'UNA XARXA D'ATENCIÓ AL SENSELLARISME A COMARQUES GIRONINES

Després de més d'una dècada arrossegant una important crisi residencial, la Covid-19 ha tingut i tindrà, entre les seves conseqüències també, un fort impacte en matèria d'habitatge. Durant anys, el dret a l'habitatge s'ha vist fortament vulnerat i són moltes persones que, davant la impossibilitat d'accedir a un habitatge digne i assequible, s'han vist abocades a una gran precarietat habitacional i fins i tot al sensellarisme. L'impacte que la crisi ocasionada per la Covid-19 ha tingut sobre aquesta realitat ja precària, ha estat enorme.

D'una banda, el confinament ha evidenciat l'abast d'una realitat massa invisibilitzada i ha obligat a oferir solucions temporals per poder confinar també qui no tenia casa. Uns serveis de mínims que a més sovint s'han vist desbordats per la demanda. De l'altra, les conseqüències en l'economia i l'ocupació de tot plegat han impactat en molts sectors i perfils que han vist agreujada de cop i fortament la seva realitat. Persones amb una situació relativament estable han passat a conviure amb la incertesa i la precarietat i moltes d'aquelles que ja vivien amb la precarietat ocupacional i habitacional, han empitjorat les seves condicions fins a veure's abocades al sensellarisme. Es fa difícil donar dades a aquesta realitat poc quantificada, però és innegable l'important augment de nous casos de persones sense llar ja durant el primer confinament. El cas de l'incendi de la nau de Badalona fa tot just uns dies ha posat de nou sobre la taula aquesta realitat i les múltiples cares de la mateixa.

El marc legal determina que els municipis tenen atribuïdes les competències en serveis socials i han d'atendre les persones sense sostre procedeixin d'on procedeixin i estiguin o no empadronades al municipi.

El nostre sistema de serveis socials deixa en mans de l'administració municipal les competències en matèria d'atenció a les persones sense llar. Tanmateix, és innegable que les polítiques d'atenció i sobretot les de prevenció del sensellarisme sobrepassen sovint l'àmbit administratiu i geogràfic municipal. Les polítiques migratòries i una llei d'extrangeria que aboquen a la irregularitat i neguen drets bàsics a una nombre important de persones que viuen al nostre país, i alhora una dinàmica especulativa i un marc regulatori que la facilita i que se sumen a les insuficients polítiques en habitatge promogudes per totes les administracions, o fins i tot la manca de capacitat per garantir unes rendes mínimes que protegeixin de la pobresa, superen les capacitats dels municipis, però alhora dificulten enormement l'accés a l'habitatge. Sense dubte, prevenir i reduir el sensellarisme ens obliga a treballar en aquests àmbits.

Malgrat tot, des dels municipis es destinen recursos i s'ofereixen serveis per atendre les persones sense llar o per prevenir aquesta realitat. A la nostra demarcació tenim el Centre d'Acolliment i Serveis Socials "La Sopa" de Girona que ofereix un servei residencial, però també altres serveis d'acollida i atenció que s'adapten les diferents realitats i necessitats de les persones sense llar d'arreu. A nivell residencial, La Sopa gestiona també 6 pisos d'inclusió i 5 pisos de Housing First per a persones sense llar.

Els pisos d'inclusió són habitatges habitualment compartits i representen una etapa més d'un procés de treball i inserció social que fan les persones sense llar amb l'acompanyament de professionals dels serveis socials, formen part del model anomenat en escala que preveu que es vagin assolint una sèrie d'objectius i fites

progressives com a requisit per accedir a un habitatge. El Housing First, en canvi, representa un model d'atenció basat a facilitar un habitatge i acompanyament des de l'inici del procés, ja que parteix de la idea que la seguretat d'un habitatge propi facilita treballar altres àmbits que dificulten la inserció social de les persones sense llar. Habitualment es consideren models complementaris en l'atenció al sensellarisme, que permeten oferir serveis adaptats a les realitats i necessitats diverses de les persones sense llar.

En altres municipis, com també a Girona, existeixen també menjadors socials o espais que s'habiliten per passar-hi la nit durant la temporada hivernal, així com durant el confinament alguns han habilitat equipaments públics per facilitar el confinament de les persones sense llar. Alhora, arreu del territori, els serveis socials de base fan sovint tant una tasca preventiva, com un acompanyament d'aquestes persones i s'ofereixen solucions temporals com l'allotjament en hostals o altres equipaments durant algunes nits. Els serveis que s'ofereixen són diversos i desiguals segons el municipi o comarca. És innegable la capacitat d'atracció del sensellarisme dels municipis més grans i amb més serveis, així com les reticències d'alguns a oferir més serveis per por a l'atracció que puguin generar. Tanmateix, existeix un consens generalitzat en l'àmbit dels serveis socials en reconèixer la importància d'atendre les necessitats socials des de la proximitat, sobretot per intentar mantenir els vincles de les persones amb el seu entorn social. Alhora l'atenció dels sense sostre requereix una mirada global i un plantejament de llarga durada des de la prevenció inicial fins al treball per evitar recaigudes. En aquest sentit, és important recordar que sovint hi ha aspectes de salut mental i addiccions que es barregen amb la realitat de les persones sense llar i, per tant, l'enfocament multidisciplinar i la coordinació entre els diversos serveis socials i de salut són claus en l'abordatge d'aquesta realitat.

Per la seva banda Generalitat de Catalunya està treballant en una estratègia per a l'abordatge del sensellarisme. De moment, en el marc del contracte programa es preveu una injecció de recursos a les àrees bàsiques de serveis socials i sobretot pel desenvolupament del projecte Sostre 360 dirigit principalment a l'atenció integral de joves d'origen immigrat i sense referents familiars.

Per tot això, proposem al ple de la Diputació de Girona els següents acords:

PRIMER. - Realització d'un estudi que permeti quantificar i fer una diagnosi de la situació dels sense sostre a la nostra demarcació i previsió dels mecanismes que garanteixin una actualització periòdica de les dades principals.

SEGON. - Realització de formació dirigida a personal tècnic i representants polítics locals en matèria de sensellarisme i de campanyes de sensibilització per a la ciutadania en general.

TERCER. - Inici dels treballs per la creació d'una xarxa d'atenció local als sense sostre a la demarcació de Girona liderada per la Diputació de Girona i en coordinació amb els serveis socials bàsics, els serveis actuals d'atenció a les persones sense llar i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Aquesta xarxa ha de preveure com a mínim:

- Subvencions i/o altres incentius als municipis per l'habilitació i manteniment de pisos com a pisos d'inclusió i/o housing first.
- Un equip tècnic multidisciplinar d'acompanyament que doni atenció a la xarxa en col·laboració amb els serveis socials bàsics, incloent professionals de l'àmbit social i de l'àmbit de la salut i de coordinació i assessorament a la xarxa.

QUART. - Demanar a la Generalitat de Catalunya més implicació en polítiques d'habitatge com a eina de prevenció del sensellarisme.

CINQUÈ. - Demanar al govern de l'Estat un Pla de Prevenció del Sensellarisme que abordi aspectes com la regularització de les persones, l'habitatge o mecanismes de garantia de rendes.